

کسوف در منظومه ارزش‌ها

یادمان بیست و یکمین سالگرد ارتحال بنیانگذار جمهوری اسلامی

حمیدرضا آژیر

بنیاد پژوهش‌های اسلامی – مدیر گروه ترجمه عربی

از دل‌ها کنده شود. آن چهرهٔ پرتوفشنان
که نزدیک به ده سال به چشم می‌آمد و
چشم نافذ آن دنیاگریز که تا ژرفای
وجود آدمی رخنه می‌کرد دیگر از میانه
رخت بر بسته سرایی را گزیده بود که
یادش لحظه‌ای او را رها نکرد و به سان
جلودارش مولی‌الموالی علی^{علیله} نفس
آسوده را از او ستانده بود و از همین رو
در واپسین دم با دلی آرام از این گذرگاه
گذشت بی‌آن‌که جز از خدا، ترس را
نیازمود و هراس از هیچ رویدادی را
نچشید تا جایی که مرگ را هم با همهٔ
هراس‌آوری چونان برهای رام به سینه
فشد.

دو دهه از آن روز حادثه می‌گذرد؛
روزی آبستن رخدادی که
نظره‌کنندگانش اگر هم بخواهند نخواهند
توانست حتی جزئیات آن را از بستر
ذهن بزدایند.

بامدادِ تبلودی بود و اگر چه آن
پیشوای مرشد سالیان عمرش فزونی
گرفته چند شب بود که در بستر بیماری
به سر می‌برد لیک باز هم خبر آن بامداد
با آهنگ بعض آلد گوینده، بعض پنهان
ملتی متظر را هویدا کرد و بانگ خاموش
در سویدای دل‌ها را برآورد.

آری آن‌که توانسته بود چنان آسان بر
دل‌ها چیرگی یابد باید هم چنین دشوار

نمی‌شمرند، و مرگ و معاد را دو مقوله بس مهم می‌دانند که هزینه هنگفت یعنی همه عمر خود و نفس‌های خویش را برای آسانی آن بها می‌دهند و این است تفاوت امام روح الله الموسوی الحمینی با اکثریت قریب به اتفاق انسان‌هایی که تنها هنگامی مرگ را جدی می‌انگارند که دیگر راه گریزی نیست، و بسا مقدمات آن را از کف نهاده‌اند و مرگ در نگاهشان پدیده دهشتناکی است که هرگز در توان توصیف آن نمی‌یابند، لیکن او بهسان مقدای خود علیّ مرتضی علیه السلام کالبد تھی کردن را چندان خوش می‌داشت بیش از آنچه کودک پستان مادر را.

یادش در یادها
جانش در جانها
و باورش چونان نهر انگبین، روان.

در این روز عارفی معنای افته را به خاک سپردند که به گواهی دشمنان مفاهیمی را با خود به خاک بُرد که یافتن دوباره آن به دست نیاید الا به روزگاران آن کس که دنیا با همه فریبندگی‌ها نتوانست او را به خود کشد چنین بی‌محابا و بی‌اعتنای سوی سرای سرمهدی می‌شتابد و رخت در خانه خلود می‌افکند. آری ثمرة دنیا گریزی و ساده‌زیستی به هیچ گرفتن مرگ و سبک انگاشتن آن است.

جماعت خداترس و آخرت‌خواه هماره در طول تاریخ آسان زیسته‌اند و آسان‌تر، از این سرای فریب گریخته‌اند، زیرا مرگ برای ایشان مقوله‌ای است که همه عمر خویش را برای رویارویی با آن هزینه می‌کنند و هرگز آن را پدیده‌ای دفعی که همیشه هم نابهنجام می‌رسد